

4. Московченко О. Н. Оптимизация физических нагрузок на основе индивидуальной диагностики адаптивного состояния у занимающихся физической культурой и спортом (с применением компьютерных технологий): автореф. дис.... д-ра пед. наук. Москва, 2008. 62 с.
5. Омері І. Д. Здоров'язберігаючі технології в дошкільних навчальних закладах. *Вісник Харківського національного університету*. 2015. № 1149. С. 90-94.
6. Штим Т. Нетрадиційні методи фізкультурно-оздоровчої роботи. *Палітра педагога*. 2008. № 6. С. 17-20.

УДК 73.2.091.33-027.22:796

Храмова Д.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Науковий керівник – к. п. н., доц. **Манжелій Н.М.**

ЗАСОБИ РОЗВИТКУ ДРІБНОЇ МОТОРИКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

У статті розкривається проблема розвитку дрібної моторики у дітей молодшого дошкільного віку. Автором пропонується для розвитку дрібної моторики використовувати різні засоби: масаж, пальчикова гімнастика, «пальчикові ігри», ігри з крупами та з дрібними предметам, шнуркування, ліплення з різних матеріалів, Lego-конструювання.

***Ключові слова:** дрібна моторика, засоби розвитку дрібної моторики, діти дошкільного віку.*

Постановка проблеми. Підґрунтям для повноцінного та всебічного розвитку дитини дошкільного віку є її рухова активність. Виконання точних рухів м'язами рук, вміння контролювати та спрямовувати рухи складають основу будь-якої діяльності. Дрібна моторика являє собою комплекс скоординованих дій нервової, м'язової та кісткової систем, яка часто у взаємодії з зоровою системою здійснює дрібні та точні рухи пальцями рук та ніг. Складність та системність такого процесу обумовлює виокремлення дрібної моторики у якості одного з найважливіших критеріїв повноцінного психічного розвитку дитини [8, с.22].

У період дошкільного дитинства формується низка життєво важливих психічних якостей, активно здійснюється визрівання кістково-м'язової та нервової систем, які знаходяться у тісному взаємозв'язку. Тому саме дошкільний вік є тим віковим періодом, коли слід м'яко впливати на покращення стану моторної сфери дитини. Проте, якщо загальні моторні рухи всього тіла та рухова активність дитини цього віку складають передумови для здійснення

фізичного розвитку та зміцнення її здоров'я, тоді як дрібномоторні рухи якісно впливають на покращення стану психічного розвитку.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню теоретичних положень стосовно розвитку дрібної моторики рук у дітей дошкільного віку приділяли увагу Н. Андеєва, І. Волкова, Л. Гузій, С. Долбенко, О. Жукова, К. Крутій, В. Ліщук, Л. Савіна, О. Яловська та інші науковці. Науковці стверджують, що використовувати допоміжні засоби для розвитку дрібної моторики дітей варто розпочинати ще з раннього віку. Проте найбільш сенситивним періодом для моторного розвитку рук дитини є молодший дошкільний вік. Адже саме в цьому віковому періоді діти активно засвоюють та вдосконалюють нові моторні рухи, вдосконалюється координація рухів та зорово-просторове сприйняття, що сприяє більш точному самостійному відтворенню рухів, які демонструє вихователь.

Мета статті – схарактеризувати засоби розвитку дрібної моторики дітей дошкільного віку.

Виклад основного матеріалу. Рівень розвитку дрібної моторики – один з показників інтелектуальної готовності до шкільного навчання. Адже, дитина, яка має високий рівень розвитку дрібної моторики, вміє логічно мислити, в неї достатньо розвинуті всі психічні процеси, мовлення, окомір, вона посидюча та готова до навчання письму.

Починати роботу з розвитку дрібної моторики необхідно з раннього дитинства. Головне, щоб рівень складності завдань відповідав віку дитини. Так, з дітьми раннього віку можна виконувати масаж пальчиків та пальчикові ігри, ігри з кубиками та кульками, шнурівки та наліпки. Згодом додавати нанизування намистин, ліплення та аплікацію, конструктори, ігри з крупами, пазли тощо.

Аналіз наукових досліджень, присвячених проблемі розвитку дрібної моторики у дітей дошкільного віку, дозволив виокремити основні засоби її розвитку.

1. *Масаж*, його можна проводити як класичний (розминання кожного пальчика, долоньки, зовнішньої сторони кисті, а також передпліччя) так і нетрадиційний: масаж кульками та кільцями Су-джок, горіхами, шишками, олівцями, пір'ячком тощо [1; с. 5].
2. *Пальчикова гімнастика і «пальчикові ігри»*. Пальчикова гімнастика потребує участі обох рук, що дає можливість дітям орієнтуватися в поняттях «праворуч», «ліворуч», «вгору», «вниз» тощо. «Пальчикові ігри» – це інсценування римованих розповідей, казок за допомогою пальчиків, серед яких відомі ігри «Сорока-ворона», «Ладусі», «Хлопчик-мізинчик», «Спечем хлібчик» та багато інших [3; с. 6].

3. *Ігри з крупами*, під час яких пропонувати дитині їх перебирати, перемішувати, пересипати, розтирати в руках, знаходити в крупах сховані маленькі іграшки, використовувати для аплікації.
4. *Ігри з дрібними предметами: конструктором, мозаїкою, пазлами, намистом, гудзиками* сприяють також розвитку просторового та логічного мислення, уважності, кмітливості, координування роботи очей і кистей рук, творчих здібностей, довільних дій [2, с.7].
5. *Шнурування*. Такі ігри не лише навчають дітей накладати предмети на фон, суміщати отвори, просмикувати крізь них шнурівку, але і розвиватимуть навички самообслуговування [8, с.36].
6. *Ліплення з різних матеріалів* (солоне тісто, пластилін, глина, звичайне тісто), у ході якого доцільно дітей вчити сплющувати долонькою або кулачком масу для моделювання, відщипувати маленькі шматочки від великого шматка, перекладати з руки в руку, розминати тощо. Такі ігри розвивають не лише дрібну моторику, але і тактильну чутливість, фантазію, творчість [4, с.10].
7. *Lego-конструювання* – це ціла палітра гри, яка охоплює конструкторсько-будівельну, вільну, сюжетно-рольову, розвивальну, рухливу гру та гру з уявою; гру індивідуальну, самотійну та гру в парах, у міні-групах, групах та командах; гру з однолітками та гру з дорослими тощо. Кожен з цих видів гри вносить свій незамінний вклад у всебічний розвиток особистості дитини [7].

Робота з розвитку дрібної моторики повинна проводитись регулярно, адже саме тоді буде досягнутий вагомий результат від цих спеціальних вправ. Завдання з розвитку рухів пальців рук повинні приносити дитині радість, не повинні викликати перевтомлення. Велике значення в цих іграх-вправах має словесний супровід. Він має бути веселим, доступним для дітей даного віку. Необхідно пояснювати значення тих та інших рухів чи положень пальців, зацікавлювати дітей у їх виконанні, створювати сприятливий емоційний настрій.

Висновки. Тренування рухів пальців рук дітей дошкільного віку покращує не тільки їх рухові можливості, а й розвиток усіх психічних процесів і мовних навичок, розвиток рухового аналізатора і зорового сприйняття, просторового орієнтування та координації рухів, що в подальшому сприятиме успішній підготовці дитини до шкільного навчання.

Список використаних джерел

1. Андреева Н. На кінчиках пальців. Розвиток дрібної моторики дошкільнят. *Дитячий садок*. 2018. № 19. С. 33-35.
2. Гузій Л. Ігрові вправи для розвитку дрібної моторики. *Розкажіть онуку*. 2019. № 5. С. 7-8.

3. Деснова І. С. Використання пальчикових ігор у процесі розвитку дрібної моторики дітей молодшого дошкільного віку. World science: problems, prospects and innovations: materials the 5th International scientific and practical conference «World science: problems, prospects and innovations» (January 27-29, 2021) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2021. P.488-496.
4. Долбенко С. В. Використання нетрадиційних засобів діяльності для розвитку дрібної моторики дітей дошкільного віку. *Дошкільний навчальний заклад*. 2018. № 4. С. 6-12.
5. Кузнєцова Т. Розум на кінчиках пальців. Семінар-практикум для вихователів із розвитку дрібної моторики в дітей. *Дитячий садок. Управління*. 2017. лип. (№ 7). С. 12-16.
6. Радиш В. Пальчикові ігри: розвиток дрібної моторики і мови дітей. *Психолог дошкільця*. 2012. № 9. С. 33-37.
7. Рома О. Ю., Близнюк В. Ю., Борук О. П. Програма розвитку дитини від 2 до 6 років та методичні рекомендації «Безмежний світ гри з Lego. the LEGO Foundation, 2016. 140с.
8. Ткаченко Т. А. Мелкая моторика. Гимнастика для пальчиков. М. : Издательство ЭКСМО, 2013. 48 с.

УДК 316.772.5

Шинкаренко О.Г.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Науковий керівник – к.п.н., доц. Пасічніченко А. В

ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ У СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

У статті розглянуто проблему особливостей спілкування у соціальних мережах. Визначено сутність соціальних мереж як сервісів для підтримки соціальних зв'язків в Інтернеті. Описано значення соціальних мереж для налагодження спілкування між їх користувачами. Охарактеризовано чинники і організацію спілкування у соціальних мережах осіб різного віку.

***Ключові слова:** соціальна мережа, соціальне середовище, спілкування, мережа Інтернет, взаємодія, інформація.*

Постановка проблеми. У сучасному світі, коли інформаційні технології досягли піку свого розвитку, спілкування у соціальних мережах стає невід'ємною частиною повсякденного життя сучасної людини. Зв'язок з рідними і близькими людьми, контакти з робочими партнерами, нові знайомства – все це безсумнівно, є важливою складовою комунікативної функції глобального інформаційного суспільства. Соціальні мережі перетворилися на своєрідний координаційний центр соціальних зв'язків, здатний регулювати комунікативні процеси у віртуальному просторі.